

Brüsszel, 2020.4.8.
COM(2020) 148 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK**

**az EU-ba irányuló, nem alapvető fontosságú utazások ideiglenes korlátozásának
alkalmazására vonatkozó értékelésről**

I. Bevezetés

2020. március 10-én az Európai Unió állam-, illetve kormányfői kiemelték, hogy a COVID-19 tekintetében közös európai megközelítésre és az Európai Bizottsággal való szoros koordinációra van szükség.

2020. március 16-án a Bizottság elfogadta „Az EU-ba irányuló, nem alapvető fontosságú utazások ideiglenes korlátozása” című, az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak szóló közleményt¹. E közleményben a Bizottság azt ajánlotta az Európai Tanácsnak, hogy lépjen fel annak érdekében, hogy a schengeni tagállamok állam-, illetve kormányfői a schengeni társult államok állam-, illetve kormányfőivel együtt mielőbb elfogadhassák a harmadik országokból az EU+ térségbe irányuló, nem alapvető fontosságú utazások ideiglenes korlátozását².

2020. március 17-én az említett államok a Bizottság ajánlása alapján megállapodtak a külső határokon megvalósítandó összehangolt fellépésről. Azóta valamennyi uniós tagállam (Írország kivételével) és schengeni társult állam³ nemzeti határozatot hozott az utazási korlátozások végrehajtásáról.

Az ideiglenes utazási korlátozás a harmadik országokból az EU+ térségbe irányuló, valamennyi nem alapvető fontosságú utazásra vonatkozik. Ugyanakkor az uniós polgárok és a schengeni társult államok állampolgárai, azok családtagjai és az EU-ban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok jogainak tiszteletben tartása érdekében ezeket a csoportokat az otthonukba való visszatérés céljából mentesítették az utazási korlátozások alkalmazása alól. Annak érdekében, hogy a szükséges minimumra csökkentsék a korlátozásnak társadalmaink működésére gyakorolt hatását, kimondták, hogy a tagállamoknak nem szabad a korlátozásokat alkalmazniuk az alapvető feladatot vagy szükségletet ellátó utazók meghatározott kategóriáira.

Az utazási korlátozások tagállami végrehajtásának elősegítése érdekében a Bizottság 2020. március 30-án iránymutatást fogadott el az ideiglenes utazási korlátozások végrehajtásának módjáról, a világ minden tájáról történő hazaszállítás megkönnyítéséről, valamint azon személyek kezeléséről, akiknek a vízuma az utazási korlátozások miatt járt le⁴. Ez az iránymutatás az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) és az Europol szakmai hozzájárulásával került kidolgozásra.

A Bizottság 2020. március 16-i közleménye azt ajánlotta, hogy az ideiglenes utazási korlátozást kezdetben 30 napra vezessék be, és az esetleges meghosszabbítását a további fejlemények függvényében mérlegeljék. A tagállamok eltérő dátumokról határoztak, a legtöbb ország azonban 2020. március 20-ig bevezette a korlátozást, ami azt jelenti, hogy a kezdeti 30 napos alkalmazási időszak hamarosan véget ér.

A külső határon történő említett fellépés kiegészítette a COVID-19 terjedésének korlátozása és az egészségügyi ellátási szükségletek kielégítése céljából hozott egyéb fontos tagállami lépéseket és intézkedéseket, beleértve a kijárási különböző mértékű korlátozását, a szociális érintkezés korlátozását és a belső határokon alkalmazott intézkedéseket.

¹ COM(2020) 115, 2020. március 16.

² Az „EU+ térség” valamennyi schengeni tagállamot (beleértve Bulgáriát, Horvátországot, Ciprust és Romániát) és a négy schengeni társult államot foglalja magában. Abban az esetben, ha az összehangolás mellett döntenek, Írország és az Egyesült Királyság is ide tartozna.

³ Izland, Liechtenstein, Norvégia, Svájc.

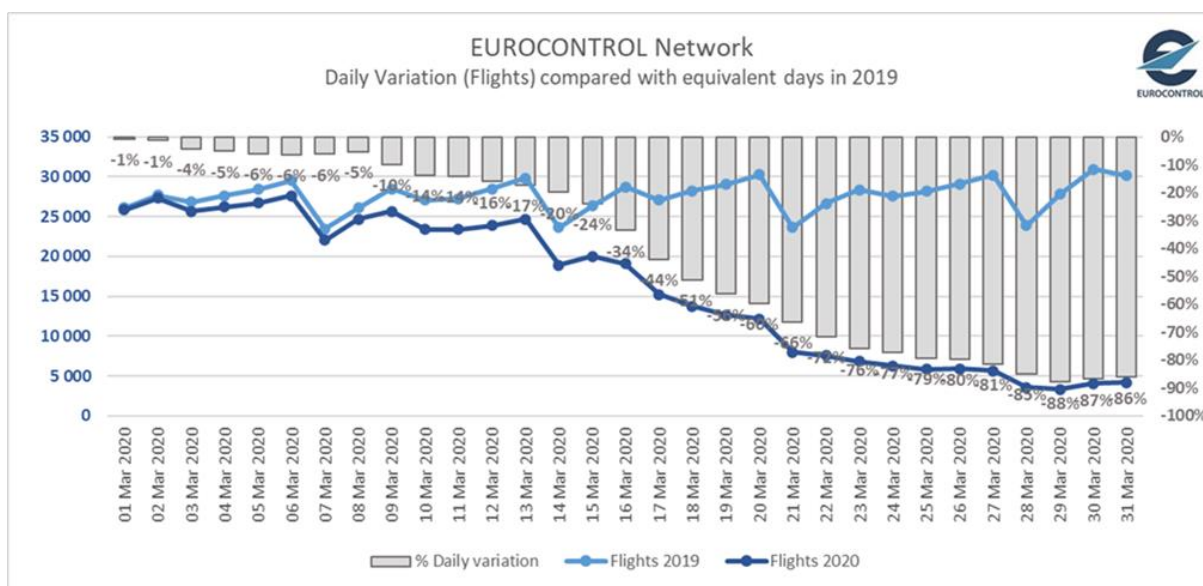
⁴ C(2020) 2050, 2020. március 30.

Ez a közlemény értékeli a március 16-i közlemény elfogadása óta bekövetkezett fejleményeket, és azt, hogy szükséges és indokolt-e a határidő meghosszabbítása.

II. A közlemény elfogadása óta bekövetkezett fejlemények

A külső határokon alkalmazott korlátozások célja, hogy csökkentsék annak kockázatát, hogy a betegség az EU-ba irányuló utazások révén terjed. Március hónapban világszerte drasztikus mértékben csökkent az utazások száma, az EU-ba irányuló és onnan induló, valamint az EU-n belüli utak esetében egyaránt.

Az Eurocontrol⁵ 2020. március 31-én arról számolt be, hogy a légi járatok száma összességében 86,1 %-kal csökkent, ami 25 948-cal kevesebb járatnak felel meg (2019. március 31-hez képest)⁶. A teljes utasforgalom majdnem nullára csökkent, a még közlekedő repülők főként teherszállító és hazaszállítást végző járatok.

Hasonló utasforgalom figyelhető meg más közlekedési módok, például a komp-, a távolsági autóbusz- és a vasúti közlekedés esetében is. Például a hajózási társaságok március eleje óta gyakorlatilag beszüntették az új üdülési célú hajóutak üzemeltetését, így a csökkenés tavalyhoz képest 100 %-os, mivel a kikötőbe visszatérő hajókon kívül jelenleg nem folyik üdülési célú hajózási tevékenység.

Az utazások számának csökkentésével kapcsolatban a külső határokon bekövetkezett fejlemények mellett valamennyi uniós tagállam és schengeni társult állam intézkedéseket hozott a vírus területükön belüli további terjedésének korlátozása érdekében, egyes államok pedig visszaállították a belső határellenőrzést. Az országok a belső egészségügyi helyzettől függően eltérő szigorúságú intézkedéseket hoznak a járvány megfékezésére, azonban a bevezetett intézkedések általában véve azt a célt szolgálják, hogy a szociális érintkezés minimálisra csökkentése révén korlátozzák a vírus terjedését.

A belső határellenőrzés visszaállítása, valamint az ipar és a szolgáltatások EU-n belüli rendes működését érintő különböző intézkedések komoly hatást gyakoroltak a belső piac működésére. Az ilyen intézkedések kihatnak az ellátási láncra, így az olyan létfontosságú termékek, mint az élelmiszerek, a gyógyszerek és a védőeszközök nem érik el rendeltetési helyüket vagy jelentős késéssel érkeznek meg. E probléma kezelése és a belső piac működésére gyakorolt hatások lehetőség szerinti korlátozása érdekében a Bizottság

⁵ Az Eurocontrolnak a világ 41 állama tagja.

⁶ www.eurocontrol.int

folyamatosan együttműködik a tagállamokkal, mozgósítja a szükséges forrásokat és gondoskodik az uniós szintű összehangolásról. Emellett gyakorlati iránymutatást terjesztett elő annak érdekében, hogy zöld sávokon keresztül biztosítsák az ilyen létfontosságú áruk az EU-n belüli folyamatos áramlását⁷, továbbá hogy megkönnyítsék a légi árufuvarozást⁸, és hogy garantálják a munkavállalók szabad mozgásának gyakorlását⁹.

III. Az EU+ térségbe irányuló utazások ideiglenes korlátozásának meghosszabbítása

A Bizottság 2020. március 16-i ajánlása szerint az intézkedéseket 30 napig kell alkalmazni, és lehetőség van ezen időszak meghosszabbítására.

A tagállamok és a világjárványnak kitett egyéb országok tapasztalatai azt mutatják, hogy a világjárvány terjedése elleni küzdelem érdekében alkalmazott intézkedések hatékonyságához és a kívánt eredmények eléréséhez 30 napnál hosszabb időre van szükség. Ezt jelenleg az EU-n belüli helyzet is alátámasztja. Március 16. óta romlott a járványügyi helyzet az EU-n belül. A jelenlegi helyzet arra mutat, hogy az EU+ térségen belül folyamatosan nő a bejelentett új fertőzések és halálesetek száma. Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ értékelése szerint a növekvő mértékű közösségi fertőzés kockázata mérsékelte, ha kockázatsökkentő intézkedések vannak hatályban, és nagyon magas, ha nem kielégítő kockázatsökkentő intézkedések vannak hatályban, viszont annak a kockázatát, hogy az elkövetkező hetek terhelése meghaladja az egészségügyi és szociális ellátási rendszerek kapacitását, még hatályos kockázatsökkentő intézkedések esetén is magasnak értékeli¹⁰.

A világjárvány terjedése az EU-n kívül is folytatódott, többek között azokban az országokban, ahonnan általában évente milliók utaznak az EU-ba, és viszont. Az elkövetkező hetekben számos harmadik országban folyamatosan változik majd a helyzet a meghozott intézkedésektől és az érintett országoknak a vírus terjedésének megfékezésére való képességétől függően.

Az EU+ térség külső határain továbbra is egyidejű és összehangolt fellépésre van szükség annak érdekében, hogy kiegészítsék az uniós tagállamok és a schengeni államok erőfeszítéseit a vírus EU+ térségen belüli továbbterjedésének korlátozására, valamint annak megelőzésére, hogy a vírus tovább terjedjen az EU és más országok között. Ez a fellépés alapvető elemét képezi majd az összehangolt uniós exitstratégiának és az EU+ térségen belül a járvány megfékezésére irányuló intézkedések fokozatos megszüntetésének.

A külső határokon való fellépés csak akkor lehet hatékony, ha az uniós tagállamok és a schengeni államok arról valamennyi külső határ tekintetében egységes módon határoznak, és azt azonos végső időponttal és egységes módon hajtják végre.

A Bizottság ezért **felkéri a schengeni tagállamokat és a schengeni társult államokat, hogy összehangolt módon további 30 nappal, 2020. május 15-ig hosszabbítsák meg a harmadik országokból az EU+ térségbe irányuló, nem alapvető fontosságú utazásokra vonatkozó utazási korlátozás alkalmazását.** Ezen időszak esetleges további meghosszabbítását a járványügyi helyzet alakulásának függvényében kell ismét mérlegelni.

⁷ C(2020) 1897.

⁸ C(2020) 2010.

⁹ C(2020) 2051.

¹⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-coronavirus-disease-2019-covid-19-pandemic-eighth-update>

A meghosszabbított ideiglenes utazási korlátozás hatályának meg kell egyeznie a Bizottság 2020. március 16-i közleményében foglaltakkal. Az ideiglenes utazási korlátozás alkalmazásakor a tagállamoknak követniük kell a Bizottság 2020. március 30-i iránymutatását. Ezen túlmenően a Bizottság emlékeztet a zöld sávok végrehajtásáról szóló 2020. március 23-i közleményének 15. pontjára, és felszólítja az abban említett valamennyi államot és szereplőt, hogy továbbra is működjenek együtt, és a külső határokon a lehető legnagyobb mértékben alkalmazzák a zöld sávokra vonatkozó végrehajtási iránymutatást.

Az EU külső határain keresztüli, nem alapvető fontosságú utazásokra vonatkozó korlátozások és az uniós tagállamok és a schengeni társult államok területén hozott intézkedések közös célja az egészségügyi szükségletek kielégítése, és a szociális érintkezés korlátozása a vírus terjedésének lelassítása érdekében. Ahhoz, hogy az említett intézkedések feloldása a lehető leghatékonyabban történjen, összehangolt és fokozatos uniós megközelítésre van szükség.